

Hoe begeleidt u uw kind bij de studiekeuze?

Praktische tips voor ouders om thuis het gesprek te openen.

TIP 1: Praat regelmatig thuis over de toekomst van uw kind.

Als ouder heeft u de grootste invloed op de studiekeuze van uw kind. Gesprekken thuis over toekomstplannen en het uitspreken van positieve verwachtingen hebben meer effect dan aanwezigheid op infomomenten. De frequentie waarmee u met uw kind praat over schoolzaken hangt positief samen met de kwaliteit van de studiekeuze.

*“Wat vind jij dat je goed kan op school?”
“Als je later iets mag doen waar je echt blij van wordt, wat zou dat dan zijn?”
“Praat samen over een beroep dat u zelf interessant vindt en vraag wat uw kind ervan denkt.”
“Vraag uw kind wat hij/zij deze week heeft geleerd dat hij/zij interessant vond.”*

TIP 2: Ontdek samen de talenten van uw kind.

Als ouder kent u uw kind het beste. Leerlingen die inzicht verwerven in de eigen talenten en in wat hen intrinsiek motiveert, komen vaker terecht in een studierichting die aansluit bij hun capaciteiten en interesses. U kan dagelijks momenten creëren om die talenten te benoemen en te versterken. Zelfkennis begint thuis.

*“Waar wordt uw kind spontaan enthousiast van, ook buiten de schoolcontext?”
“In welke situaties ziet u uw kind helemaal opgaan in een activiteit?”
“Wat zeggen andere mensen, zoals vrienden of familieleden, dat uw kind goed kan?”
“Vraag uw kind hoe hij of zij een probleem zou aanpakken.”*

Tip 3: Spreek vertrouwen uit.

Als ouder werken uw overtuigingen over de capaciteiten van uw kind rechtstreeks door in het zelfbeeld van uw kind. Dat zelfbeeld stuurt op zijn beurt de keuzes die worden gemaakt. Realistische verwachtingen waarbij u vertrouwen uitdraagt en inzicht heeft in de capaciteiten van uw kind, dragen bij aan het zelfvertrouwen van uw kind.

*“Vertel uw kind regelmatig dat u vertrouwen heeft in zijn of haar mogelijkheden.”
“Vraag iets over school, niet alleen over punten maar ook over wat uw kind interessant vond.”
“Benoem concreet wat u ziet dat uw kind goed doet, ook buiten de schoolcontext.”
“Vraag uw kind: waar ben jij trots op dit schooljaar?”*

Tip 4: Begin vroeg, wacht niet tot het laatste moment.

Als ouder hoeft u niet te wachten tot de school het gesprek opent. Studiekeuze is een continu proces dat zich geleidelijk ontwikkelt doorheen de onderwijsloopbaan. Hoe vroeger u thuis het gesprek opent, hoe meer tijd uw kind heeft om rustig na te denken over wie hij/zij is en wat hij/zij wilt.

*“Heeft uw kind al ideeën over wat hij/ zij later wil worden?”
“Wanneer is dit thema thuis voor het eerst besproken?”
“Vraag uw kind: als je nu al mocht kiezen, wat zou je dan doen en waarom?”
“Praat over studierichtingen die u tegenkomt in het dagelijkse leven en vraag wat uw kind ervan denkt.”*

Tip 5: Laat uw kind zelf kiezen.

Als ouder is het belangrijk dat u uw betrokkenheid ondersteunend houdt en niet beklemmend laat worden. Wanneer u te veel druk uitoefent of te sterk controleert, werkt dit negatief uit op de studiekeuze van uw kind. Het is belangrijk dat uw kind zelf beslist over de eigen keuze.

“Heeft uw kind het gevoel dat hij/zij zelf mag kiezen?”

“Laat uw kind zelf vertellen wat hij/zij wilt, zonder de zin al af te maken.”

“Stel open vragen en vermijd uitspraken zoals ‘dat is niets voor jou’ of ‘dat is te moeilijk’.”

“Geef uw kind de ruimte om ook eens te twijfelen, dat is een normaal onderdeel van het keuzeproces.”

Tip 6: Stem af op wat uw kind nodig heeft.

Als ouder kent u uw kind beter dan wie ook. Niet elk kind heeft dezelfde nood aan sturing. Het ene kind heeft baat bij structuur en begeleiding, het andere kind heeft meer vrijheid nodig. Naarmate uw kind ouder wordt, heeft het meer baat bij vertrouwen en steun dan bij concrete sturing.

“Hoe gaat uw kind gewoonlijk om met beslissingen?”

“Heeft uw kind eerder al aangegeven wat hij/zij wil of twijfelt hij/zij nog veel?”

“Heeft uw kind eerder al een keuze gemaakt waar hij/zij later spijt van had en hoe heeft u dat besproken?”

“Vraag uw kind wat hij/zij nodig heeft van u bij deze keuze.”

Tip 7: U bent de belangrijkste gesprekspartner.

Als ouder bent u de belangrijkste beïnvloeder bij de studiekeuze van uw kind, ook al beseft u dat zelf vaak niet. De interactie die u heeft met uw kind heeft een krachtige invloed op de identiteitsvorming van uw kind, waaronder de beroepsidentiteit.

“Heeft uw kind ooit verteld wat hij/zij van u verwacht bij deze keuze?”

“Welke waarden of ervaringen uit uw eigen leven geeft u mee aan uw kind?”

“Vertel uw kind over uw eigen onderwijsloopbaan en hoe u destijds uw keuzes heeft gemaakt.”

“Vraag uw kind: bij wie ga jij naartoe als je een moeilijke beslissing moet nemen?”